

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Consiliul pentru Studii Universitare de Doctorat

Școala Doctorală

Finanțe

**MIXUL POLITICĂ MONETARĂ – POLITICĂ
FISCALĂ – POLITICI STRUCTURALE**

Vid Alin-Ioan

Conducător de doctorat: prof. univ. dr. Dumitru Ionuț

București, 2025

REZUMAT

Lucrarea își propune să investigheze interacțiunea și coordonarea dintre cele trei componente fundamentale ale mixului de politici macroeconomice: politica monetară, politica fiscală și politicile structurale. Într-un context marcat de volatilitate economică, crize succesive și tranziții globale (digitală, verde, instituțională), analiza unui cadru integrat de politici devine esențială pentru stabilitatea macroeconomică și dezvoltarea sustenabilă, în special în economiile din Europa Centrală și de Est (ECE).

Studiul urmărește o abordare multidimensională, combinând metode econometrice cu tehnici de învățare automată. Relațiile dintre politica monetară și politica fiscală sunt analizate pentru țările ECE (Bulgaria, Cehia, Ungaria, Polonia și România), pe baza unor indicatori specifici și a unui model VAR cu regimuri *Markov-Switching*. Acest cadru permite identificarea unor regimuri economice distincte și evaluarea impactului mixului de politici asupra inflației, deficitului bugetar și creșterii economice. În plus, este investigată influența calității instituțiilor asupra performanței economice, prin intermediul unor regresii panel.

Teza include și o componentă inovatoare prin aplicarea algoritmilor de învățare automată pentru identificarea și anticiparea crizelor economice în România, contribuind astfel la îmbunătățirea capacității de reacție a decidenților. În final, sunt analizate efectele reformelor structurale asupra PIB-ului și ocupării forței de muncă în țările ECE, utilizând metoda proiecțiilor locale.

Rezultatele susțin ipoteza că o coordonare eficientă a politicilor macroeconomice, susținută de instituții solide și reforme coerente, contribuie semnificativ la stabilitate și creștere sustenabilă. Teza aduce o contribuție teoretică și aplicativă importantă în literatura de specialitate prin integrarea mai multor perspective metodologice și prin focalizarea pe specificul regional al Europei Centrale și de Est.

Cuvinte cheie: politică monetară, politică fiscală, mix macroeconomic, Europa Centrală și de Est, instituții publice, reforme structurale, învățare automată.

CUPRINS

INTRODUCERE	1
1. POLITICA MONETARĂ, POLITICA FISCALĂ, POLITICILE STRUCTURALE – ASPECTE GENERALE	4
1.1 SCURT ISTORIC, DEFINIȚII ȘI CONCEPTE	4
1.2. ROLUL POLITICILOR ÎN CADRUL MIXULUI MACROECONOMIC.....	8
1.3. COORDONAREA POLITICILOR MACROECONOMICE: ARGUMENTE PRO ȘI CONTRA	10
1.4. CADRUL INSTITUȚIONAL ȘI IMPLICAȚII PENTRU ROMÂNIA	12
2. RELAȚIA DINTRE POLITICA MONETARĂ ȘI POLITICA FISCALĂ ÎN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST	15
2.1. PRIVIRE DE ANSAMBLU ASUPRA PRINCIPALILOR INDICATORI AI POLITICILOR FISCALE ȘI MONETARE DIN ȚĂRILE ECE	15
2.1.1. Bulgaria.....	15
2.1.2. Cehia	17
2.1.3. Ungaria.....	20
2.1.4. Polonia	22
2.1.5. România	25
2.2. STADIUL CUNOAȘTERII ȘI METODOLOGIA UTILIZATĂ.....	27
2.3. REZULTATELE ESTIMĂRII	29
3. EVOLUȚIA MIXULUI POLITICĂ MONETARĂ – POLITICĂ FISCALĂ ȘI IMPLICAȚIILE ACESTUIA.....	35
3.1. STADIUL CUNOAȘTERII	35
3.2. METODOLOGIA UTILIZATĂ.....	41
3.3. DATELE UTILIZATE	43

3.4. REZULTATELE ESTIMĂRII	43
4. CALITATEA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI CREȘTEREA ECONOMICĂ	49
4.1. STADIUL CUNOAȘTERII	49
4.2. METODOLOGIA UTILIZATĂ.....	51
4.3. DATELE UTILIZATE ȘI TENDINȚE PRIVIND CALITATEA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI INDICATORII DE PERFORMANȚĂ ECONOMICĂ ÎN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST	52
4.4. REZULTATELE ESTIMĂRII MODELULUI ECONOMETRIC	59
5. DETECTAREA CRIZELOR ECONOMICE ÎN ROMÂNIA UTILIZÂND METODE DE ÎNVĂȚARE AUTOMATĂ.....	62
5.1 STADIUL CUNOAȘTERII	62
5.2. METODOLOGIA UTILIZATĂ.....	66
5.3. DATELE UTILIZATE	74
5.4. REZULTATELE ESTIMĂRILOR.....	77
6. EFECTELE REFORMELOR STRUCTURALE ASUPRA CREȘTERII ECONOMICE ȘI A OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ DIN STATELE ECE	90
6.1. STADIUL CUNOAȘTERII	90
6.2. METODOLOGIA ȘI DATELE UTILIZATE	93
6.3. REZULTATELE ESTIMĂRII	95
7. CONCLUZII.....	99
BIBLIOGRAFIE.....	103
ANEXE	111
Anexa I.....	111
Anexa II	114